

การผลิตและศึกษาผลตอบสนองทางสเปกตรัมของโพโตไ/do/d GaAlAs/GaAs ที่มีชั้นหน้าต่างๆ

นางสาว ดวงพร พัตรวิริยะกิจ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
อุดหนงกรอเมืองวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาบริการไฟฟ้า ภาควิชาบริการไฟฟ้า

คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2546

ISBN 974-17-3633-9

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**FABRICATION AND STUDY ON SPECTRAL RESPONSE OF GaAlAs/GaAs
DOUBLE LAYER WINDOW PHOTODIODES**

Miss Duangporn Chatweerachaikit

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Engineering in Electrical Engineering**

Department of Electrical Engineering

Faculty of Engineering

Chulalongkorn University

Academic Year 2003

ISBN 974-17-3633-9

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การผลิตและศึกษาผลตอบสนองทางสเปกตรัมของโพโตโอด GaAlAs/GaAs ที่มีชั้นหน้าต่างคู่
โดย	นางสาว ดวงพร พัฒนารักษากิจ
สาขาวิชา	วิศวกรรมไฟฟ้า
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร. ชุมพล อันตรเสน

คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบัณฑิต

Nich คณบดีคณะวิศวกรรมศาสตร์
(ศาสตราจารย์ ดร. สมศักดิ์ ปัญญาแก้ว)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

Nich ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ ดร. สมศักดิ์ ปัญญาแก้ว)

กุล อรุณ อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร. ชุมพล อันตรเสน)

อ.ดร. นฤมล ธรรมรงค์ กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. มนตรี สวัสดิศุจุมาร)

R. Bandy กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. สมชาย รัตนธรรมพันธ์)

ดวงพร พัตรวีระชัยกิจ: การผลิตและศึกษาผลตอบสนองทางสเปกตรัมของโฟโต้ไ/do/od
GaAlAs/GaAs ที่มีชั้นหน้าต่างคู่. (FABRICATION AND STUDY ON SPECTRAL
RESPONSE OF GaAlAs/GaAs DOUBLE LAYER WINDOW PHOTODIODES)

อ.ที่ปรึกษา: รศ.ดร. ชุมพล อันตรเสน, 113 หน้า. ISBN 974-17-3633-9

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นรายงานการศึกษาสำรวจของกระแสแพร่ซึ่งในผลตอบสนองทางแสงของโฟโต้ไ/do/od หัวต่อต่างชนิด GaAlAs/GaAs กระแสแพร่ซึ่งเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เกิดการผิดเพี้ยนของสัญญาณเอาท์พุตของโฟโต้ไ/do/od ในเชิงเวลา และทำให้ความเร็วในการตอบสนองของโฟโต้ไ/do/od ลดลง ดังนั้นชั้นหน้าต่างแสงคลื่นสั้นของ $\text{Ga}_{0.6}\text{Al}_{0.4}\text{As} (\text{P}^+)$ จึงถูกแทรกระหว่างชั้นหน้าต่างหลักของ $\text{Ga}_{0.8}\text{Al}_{0.2}\text{As} (\text{P}^+)$ กับชั้นทำงานของ GaAs (n) เพื่อลดกระแสแพร่ซึ่งที่เกิดจากด้านหน้าต่างบน และชั้นหน้าต่างแสงคลื่นยาวของ $\text{Ga}_{0.6}\text{Al}_{0.4}\text{As} (\text{N}^+)$ หรือ $\text{Ga}_{0.6}\text{Al}_{0.4}\text{As} (\text{I})$ จึงถูกแทรกอยู่ใต้ชั้นทำงานของ GaAs (n) เพื่อลดกระแสแพร่ซึ่งที่เกิดจากด้านแผ่นฐาน ผลก็คือได้ทำการออกแบบโฟโต้ไ/do/od หัวต่อต่างชนิด 4 โครงสร้างต่างกัน ได้แก่ Pin, PPin, PPInN และ PPIn และได้ทำการคำนวณกระแสแพร่ซึ่งของแต่ละโครงสร้างเพื่อเปรียบเทียบชั้นกันและกัน โดยสรุปพบว่าโครงสร้างโฟโต้ไ/do/od แบบ PPInN ซึ่งแทรกชั้นสารกึ่งตัวนำที่มีช่องว่างพลังงานกว้างไว้ด้านหน้าชั้นทำงานและไว้ด้านหน้าแผ่นฐาน เป็นโครงสร้างที่ดีที่สุดในการขัดกระแสแพร่ซึ่ง และพบว่าการเพิ่มความหนาให้กับชั้นทำงานจะไม่มีผลต่อปริมาณกระแสแพร่ซึ่งจากชั้นหน้าต่างบนแต่จะส่งผลให้กระแสแพร่ซึ่งจากแผ่นฐานหรือชั้นหน้าต่างไกล์แผ่นฐานลดลง ในขณะที่กระแสพัดพาและกระแสสูญเสียเพิ่มขึ้น จะเห็นว่าโครงสร้างที่มีชั้นทำงานบางจะได้รับผลกระทบจากกระแสแพร่ซึ่งจากแผ่นฐานมากกว่าโครงสร้างที่มีชั้นทำงานหนา สุดท้ายทำการผลิตโฟโต้ไ/do/od หัวต่อต่างชนิดจำนวน 3 โครงสร้าง เพื่อศึกษาบทบาทของชั้นหน้าต่างคู่ด้านบน พบว่าแนวโน้มที่ได้จากการเปรียบเทียบระหว่างผลการทดลองมีความสอดคล้องกันกับแนวคิดในการออกแบบโครงสร้าง ซึ่งเป็นการยืนยันว่าการสร้างชั้นหน้าต่างแสงคลื่นสั้น และการเพิ่มความหนาให้กับชั้นหน้าต่างหลักอย่างเหมาะสม จะสามารถขัดผลตอบสนองทางแสงที่ขอบด้านความยาวคลื่นสั้นของโฟโต้ไ/do/od หัวต่อต่างชนิดอันเกิดจากกระแสแพร่ซึ่งจากชั้นหน้าต่างบนได้

ภาควิชา วิศวกรรมไฟฟ้า
สาขาวิชา วิศวกรรมไฟฟ้า
ปีการศึกษา 2546

ลายมือชื่อนิสิต ๑๐๑๗๓ ฉักรชอร์-ชัยกุล
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา Yanna Somru.
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม _____.

##4470311121: MAJOR ELECTRICAL ENGINEERING

KEYWORD: GaAlAs/GaAs HETEROJUNCTION PHOTODIODE, SPECTRAL RESPONSE, DIFFUSION CURRENT, MAIN WINDOW LAYER, SHORT WAVELENGTH WINDOW LAYER, LONG WAVELENGTH WINDOW LAYER, LIQUID PHASE EPITAXY

DUANGPORN CHATWEERACHAIKIT: FABRICATION AND STUDY ON SPECTRAL RESPONSE OF GaAlAs/GaAs DOUBLE LAYER WINDOW PHOTODIODES. THESIS ADVISOR: ASSOC. PROF. CHOOMPOL ANTARASENA, Ph.D. 113 pp. ISBN 974-17-3633-9

This thesis is a study on the contribution of diffusion current to the spectral response of GaAlAs/GaAs heterojunction photodiode. The diffusion current is one of the factors that distorts photodiode output signal in time domain and decreases the speed of photodiode. Therefore, $\text{Ga}_{0.6}\text{Al}_{0.4}\text{As}$ (P^+) short wavelength window layer (SWWL) is inserted between $\text{Ga}_{0.8}\text{Al}_{0.2}\text{As}$ (P^+) main window layer (MWL) and GaAs (n^-) active region to suppress the diffusion current from the top window side and also $\text{Ga}_{0.6}\text{Al}_{0.4}\text{As}$ (N^+) or $\text{Ga}_{0.6}\text{Al}_{0.4}\text{As}$ (I) long wavelength window layer (LWWL) is inserted underneath the GaAs (n^-) active region to suppress the diffusion from the substrate side. As a result, four different structures of heterojunction photodiodes, namely: Pin, PPin, PPiNn and PPiIn, have been designed and the diffusion current of each structure is calculated and compared to each other. In conclusion, PPiNn Photodiode with the insertion of wide bandgap semiconductor layers of $\text{Ga}_{0.6}\text{Al}_{0.4}\text{As}$ in front of active layer and substrate is the best structure for getting rid of the diffusion current. It is clearly seen that the thicker active layer has no any influence on the amount of diffusion current from top window layer while diminishing the diffusion current from substrate or near to substrate window layer and increasing the drift current and the total current. Besides, the photodiode which has thinner active layer gains more suffer from substrate diffusion current than the one which has thicker active layer. Finally, three structures of photodiodes are fabricated to prove the role of top window layer (double layer windows). The trend obtained from a comparison among experimental results conforms to the idea of the structural design. This confirms that using the short wavelength window layer and providing an appropriate thickness to the main window layer can bring about more effectiveness to abolish the spectral response edge in short wavelength range due to the diffusion current from top window layer.

Department Electrical Engineering

Field of Study Electrical Engineering

Academic year 2003

Student's signature Duangporn Chatweerachaikit

Advisor's signature C. Antaraseana

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ รศ.ดร. ชุมพล อันตรเสน ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ฉบับนี้ ที่ได้กรุณาให้โอกาสและคำแนะนำที่มีคุณค่ายิ่ง และขอขอบพระคุณอาจารย์ประจำห้องปฏิบัติการวิจัยสิ่งประดิษฐ์สารกึ่งตัวนำ (SDRL) และกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ซึ่งได้แก่ ศ.ดร. สมศักดิ์ ปัญญาแก้ว รศ.ดร. มนตรี สวัสดิ์ศฤงษ์ รศ.ดร. สมชาย รัตนธรรมพันธ์ และ รศ.ดร. ชุมพล อันตรเสน ที่ได้กรุณาให้ข้อชี้แนะอันเป็นประโยชน์อย่างมากต่องานวิจัย

นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบคุณ คุณ ศุภโชค ไวยน้อย คุณ ขวัญเรือน ไวยน้อย คุณ พรษัช ช่างม่วง และพี่ๆ น้องๆ สังกัดห้องปฏิบัติการวิจัยสิ่งประดิษฐ์สารกึ่งตัวนำทุกท่าน ที่ได้ให้ความช่วยเหลือในด้านต่างๆ จนกระทั้งงานวิจัยสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

สุดท้าย ขอยกคุณความดีที่พึงมีในงานวิจัยให้กับบิดา มารดา ผู้เป็นกำลังใจและแรงสนับสนุนในด้านการศึกษาของผู้วิจัยมาโดยตลอด

**ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	๑
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๑
กิตติกรรมประกาศ	๙
สารบัญ	๙
สารบัญตาราง	๖
สารบัญภาพ.....	๗
บทที่	
1. บทนำ	
1.1 ความเป็นมา	1
1.2 วัตถุประสงค์	2
1.3 เนื้อหาของวิทยานิพนธ์	2
2. ทฤษฎีของโฟโตไดโอดหัวต่อต่างชนิด	3
2.1 หลักการทำงานของโฟโตไดโอด	3
2.2 ประสิทธิภาพเชิงความต้ม ค่าการตอบสนอง และความเร็วในการตอบสนอง (Quantum efficiency, Responsivity and Response speed)	11
2.2.1 ประสิทธิภาพเชิงความต้มและค่าการตอบสนอง	11
2.2.2 ความเร็วในการตอบสนอง	11
2.3 คุณสมบัติของสารประกอบกึ่งตัวนำ (Compound semiconductor)	13
2.3.1 ค่าช่องว่างพลังงาน (Energy bandgap)	13
2.3.2 ค่าคงตัวของโครงผลึก (Lattice constant, a)	15
2.3.3 ค่าสัมประสิทธิ์การดูดกลืนแสง (Absorption coefficient, α)	15
2.4 หัวต่อต่างชนิดของ GaAlAs/GaAs และปรากฏการณ์หน้าต่างแสง	18
3. การออกแบบโครงสร้างของโฟโตไดโอดหัวต่อต่างชนิด	20
3.1 การออกแบบโครงสร้างของโฟโตไดโอดหัวต่อต่างชนิด	20
3.2 แผนผังແຄบพลังงานที่แสดงด้วยแบบจำลองของแอนเดอร์สัน (Anderson's model)	27
3.3 อัตราการเกิดคู่อิเล็กตรอน-โพลาร์ (The electron-hole pair generation rate)	35

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
	สารบัญ (ต่อ)
3.4 การคำนวณผลตอบสนองทางแสง (Spectral response)	41
3.4.1 บทบาทของชั้นทำงาน	42
3.4.2 บทบาทของชั้นหน้าต่างหลัก	73
4. เทคโนโลยีการผลิตไฟโตไดโอดหัวต่อต่างชนิด	76
4.1 เอพิแทกซ์ (Epitaxy)	79
4.2 เทคโนโลยีการผลิตไฟโตไดโอดหัวต่อต่างชนิด	82
4.2.1 การเตรียมแผ่นฐานและวัสดุที่จะปูกลอยลึก	82
4.2.1.1 แวนเพล็ก (Wafer)	82
4.2.1.2 วัสดุที่ใช้ปูกลอยลึก	83
4.2.2 การคำนวณน้ำหนักสารที่ใช้เป็นวัสดุปูกลอยลึก	86
4.2.3 กระบวนการปูกลอยลึก	88
4.2.4 การสร้างผิวสัมผัสໂອห์มิก (Ohmic contact)	90
4.2.5 กระบวนการถ่ายแบบ (Photolithography)	91
4.2.6 การกัด Mesa	91
5. ผลการทดลองและบทวิเคราะห์	93
5.1 โครงสร้างของไฟโตไดโอดหัวต่อต่างชนิดที่ทำการผลิต	93
5.2 ลักษณะสมบัติกระแส-แรงดันของไฟโตไดโอด	95
5.3 ผลตอบสนองทางแสง	97
5.4 บทวิเคราะห์	101
5.4.1 ความคลาดเคลื่อนของผลตอบสนองในช่วงความยาวคลื่นสั้น	102
5.4.2 ความคลาดเคลื่อนของผลตอบสนองในช่วงความยาวคลื่นยาว	103
5.5 การเปรียบเทียบระหว่างผลที่วัดได้จากการทดลอง	105
6. บทสรุปและข้อเสนอแนะ	107
6.1 บทสรุป	107
6.2 ข้อเสนอแนะ	109

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

รายการอ้างอิง	111
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์	113

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
3.1 โครงสร้าง Pin Photodiode	25
3.2 โครงสร้าง PPin Photodiode	26
3.3 โครงสร้าง PPiNn Photodiode	26
3.4 โครงสร้าง PPIn Photodiode	26
3.5 คุณสมบัติของสารกึ่งตัวนำที่ใช้ในการสร้างแผนผังແตนพลังงาน ของโฟโต้ไดโอดหัวต่อต่างชนิด	30
3.6 ค่าสัมประสิทธิ์การดูดกลืนแสงของ $\text{Ga}_{0.8}\text{Al}_{0.2}\text{As}$	36
3.7 ค่าสัมประสิทธิ์การดูดกลืนแสงของ $\text{Ga}_{0.6}\text{Al}_{0.4}\text{As}$	36
3.8 ค่าสัมประสิทธิ์การดูดกลืนแสงของ GaAs	36
3.9 ค่าความหนาของชั้นสารกึ่งตัวนำในโฟโต้ไดโอดที่นำมาเปรียบเทียบเป็นกรณีที่ 1	64
3.10 ค่าความหนาของชั้นสารกึ่งตัวนำในโฟโต้ไดโอดที่นำมาเปรียบเทียบเป็นกรณีที่ 2	65
3.11 ค่าความหนาของชั้นสารกึ่งตัวนำในโฟโต้ไดโอดที่นำมาเปรียบเทียบเป็นกรณีที่ 3	65
4.1 ขั้นตอนการเตรียมวัสดุ	82
4.2 นำหนักสารที่ใช้เป็นวัสดุปัจจุบัน	88

**ศูนย์วิทยทรัพยากร
อุปกรณ์มหาวิทยาลัย**

สารบัญภาพ

รูปที่

หน้า

2.1 (ก) โฟโตไดโอด แสดงย่านที่เกิดกระแสพัคพาและกระแสแพร่ชื้น.....	4
(ข) คุณสมบัติกระแส-แรงดัน ภายใต้สภาวะมีดและสภาวะถูกกระตุ้นด้วยแสง	4
2.2 การคุณค่าพลังงานแสงและการเกิดคู่อิเล็กตรอน-โพลใน Pin โฟโตไดโอด ภายใต้สภาวะไม้ออสกลับทาง	6
2.3 แสดงผลของกระแสแพร่ชื้นที่มีต่อ Impulse response ของ โฟโตไดโอด	12
2.4 (E,k) โคจแกรม แสดงEnergy minima ในแบบน้ำสำหรับ GaAs และ AlAs	14
2.5 การเปลี่ยนแปลง Energy minima เทียบกับสัดส่วนของอัมมานิยม (x) ใน $Ga_{1-x}Al_xAs$	14
2.6 ค่าซึ่งว่างพลังงานที่อุณหภูมิต่างของสารกึ่งตัวนำชนิดต่างๆ เทียบกับค่าคงตั้งแลดทิช	16
2.7 ค่าสัมประสิทธิ์การคุณค่าพลังงานแสงของการคุณค่าของ GaAs ที่อุณหภูมิห้อง	17
2.8 ค่าสัมประสิทธิ์การคุณค่าพลังงานแสงและการคุณค่าของ Ga _{0.8} Al _{0.2} As ที่อุณหภูมิห้อง	17
2.9 ค่าสัมประสิทธิ์การคุณค่าพลังงานแสงและการคุณค่าของ Ga _{0.6} Al _{0.4} As ที่อุณหภูมิห้อง	18
2.10 ค่าสัมประสิทธิ์การคุณค่าพลังงานแสงที่อุณหภูมิห้องของ GaAs, Ga _{0.9} Al _{0.1} As, Ga _{0.8} Al _{0.2} As, Ga _{0.7} Al _{0.3} As และ Ga _{0.6} Al _{0.4} As ตามลำดับ	18
2.11 ภาพโครงสร้างแบบพลังงานของ GaAlAs และ GaAs ก่อนนำมาสร้างหัวต่อต่างชนิด	19
3.1 (ก) Pin Photodiode	21
(ข) PPin Photodiode	21
3.2 ค่าสัมประสิทธิ์การคุณค่าพลังงานแสงของ Ga _{0.8} Al _{0.2} As	21
3.3 แผนผังแบบพลังงานที่หัวต่อต่างชนิดของ Pin Photodiode	22
3.4 แผนผังแบบพลังงานแสดงกำแพงพลังงานระหว่างชั้นหน้าต่างหลัก และชั้นหน้าต่างแสงคลื่นสั้น ในPPin Photodiode	22
3.5 แผนผังแบบพลังงานที่รอยต่อระหว่างชั้นทำงานและแผ่นฐาน	23
3.6 (ก) PPiNn Photodiode	24
(ข) PPiIn Photodiode	24
3.7 แผนผังแบบพลังงานของสารกึ่งตัวนำของชั้นต่างชนิดก่อนนำมาสร้างเป็นหัวต่อ	27
3.8 แผนผังแบบพลังงานของหัวต่อต่างชนิดพี-เอ็นที่สภาวะสมคุกอุณหภูมิ	27
3.9 แผนผังแบบพลังงานของ Pin Photodiode ที่สภาวะสมคุกอุณหภูมิ	31

สารบัญภาค (ต่อ)

รูปที่

หน้า

3.10 แผนผังແຄບພลังงานของ PPin Photodiode ที่สภาวะสมดุลอุณหภูมิ ชั้นหน้าต่างแสงคลื่นสั้นเป็น $P^+ \text{-Ga}_{0.6} \text{Al}_{0.4} \text{As}$, Ge-doped $5*10^{17} \text{ cm}^{-3}$	31
3.11 แผนผังແຄບພลังงานของ PPin Photodiode ที่สภาวะสมดุลอุณหภูมิ ชั้นหน้าต่างแสงคลื่นสั้นเป็น $P^+ \text{-Ga}_{0.6} \text{Al}_{0.4} \text{As}$, Ge-doped 10^{18} cm^{-3}	32
3.12 แผนผังແຄບພลังงานของ PPin Photodiode ที่สภาวะสมดุลอุณหภูมิ ชั้นหน้าต่างแสงคลื่นสั้นเป็น $P^+ \text{-Ga}_{0.6} \text{Al}_{0.4} \text{As}$, Ge-doped $5*10^{18} \text{ cm}^{-3}$	32
3.13 แผนผังແຄບພลังงานของ PPiNn Photodiode ที่สภาวะสมดุลอุณหภูมิ ชั้นหน้าต่างแสงคลื่นยาวเป็น $N^+ \text{-Ga}_{0.6} \text{Al}_{0.4} \text{As}$, Te-doped $5*10^{18} \text{ cm}^{-3}$	33
3.14 แผนผังແຄບພลังงานของ PPiIn Photodiode ที่สภาวะสมดุลอุณหภูมิ ชั้นหน้าต่างแสงคลื่นยาวเป็น $N^- \text{-Ga}_{0.6} \text{Al}_{0.4} \text{As}$, Sn-doped 10^{15} cm^{-3}	34
3.15 ค่าความขาวคลื่นที่เลือกมาคำนวณอัตราการเกิดคู่อิเล็กตรอน-ໂໂລ	35
3.16 ผลการคำนวณอัตราการเกิดคู่อิเล็กตรอน-ໂໂລของ Pin Photodiode	37
3.17 ผลการคำนวณอัตราการเกิดคู่อิเล็กตรอน-ໂໂລของ PPin Photodiode	38
3.18 ผลการคำนวณอัตราการเกิดคู่อิเล็กตรอน-ໂໂລของ PPiNn Photodiode โดยที่ชั้น N^+ คือ $N^+ \text{-Ga}_{0.6} \text{Al}_{0.4} \text{As}$	39
3.19 ผลการคำนวณอัตราการเกิดคู่อิเล็กตรอน-ໂໂລของ PPiIn Photodiode โดยที่ชั้น I คือ $N^- \text{-Ga}_{0.6} \text{Al}_{0.4} \text{As}$	40
3.20 โครงสร้างที่นำมาคำนวณผลตอบสนองทางแสง	
(ก) Pin Photodiode	43
(ข) PPin Photodiode	43
(ค) PPiNn Photodiode	43
(ง) PPiIn Photodiode	43
3.21 ผลตอบสนองทางแสงของโครงสร้าง Pin Photodiode เมื่อชั้นทำงานหนา $0.5 \mu\text{m}$	44
3.22 ผลตอบสนองทางแสงของโครงสร้าง Pin Photodiode เมื่อชั้นทำงานหนา $1 \mu\text{m}$	45
3.23 ผลตอบสนองทางแสงของโครงสร้าง Pin Photodiode เมื่อชั้นทำงานหนา $1.5 \mu\text{m}$	46
3.24 กระแสแพร่ซึมจากชั้นหน้าต่างบนของ Pin Photodiode เมื่อความหนาชั้นทำงานต่างกัน	47
3.25 กระแสแพร่ซึมจากแผ่นฐานของ Pin Photodiode เมื่อความหนาชั้นทำงานต่างกัน	47
3.26 กระแสพัดพาในชั้นทำงานของ Pin Photodiode เมื่อความหนาชั้นทำงานต่างกัน	48

สารบัญภาพ (ต่อ)

รูปที่

หน้า

3.27 กระแสสุทธิของ Pin Photodiode เมื่อความหนาชั้นทำงานต่างกัน	48
3.28 ผลตอบสนองทางแสงของโครงสร้าง PPin Photodiode เมื่อชั้นทำงานหนา $0.5 \mu\text{m}$	49
3.29 ผลตอบสนองทางแสงของโครงสร้าง PPin Photodiode เมื่อชั้นทำงานหนา $1 \mu\text{m}$	50
3.30 ผลตอบสนองทางแสงของโครงสร้าง PPin Photodiode เมื่อชั้นทำงานหนา $1.5 \mu\text{m}$	51
3.31 กระแสแพร่ซึมจากชั้นหน้าต่างบนของ PPin Photodiode เมื่อความหนาชั้นทำงานต่างกัน ...	52
3.32 กระแสแพร่ซึมจากแผ่นฐานของ PPin Photodiode เมื่อความหนาชั้นทำงานต่างกัน	52
3.33 กระแสพัดพาในชั้นทำงานของ PPin Photodiode เมื่อความหนาชั้นทำงานต่างกัน	53
3.34 กระแสสุทธิของ PPin Photodiode เมื่อความหนาชั้นทำงานต่างกัน	53
3.35 ผลตอบสนองทางแสงของโครงสร้าง PPiNn Photodiode เมื่อชั้นทำงานหนา $0.5 \mu\text{m}$	54
3.36 ผลตอบสนองทางแสงของโครงสร้าง PPiNn Photodiode เมื่อชั้นทำงานหนา $1 \mu\text{m}$	55
3.37 ผลตอบสนองทางแสงของโครงสร้าง PPiNn Photodiode เมื่อชั้นทำงานหนา $1.5 \mu\text{m}$	56
3.38 กระแสแพร่ซึมจากชั้นหน้าต่างบนของ PPiNn Photodiode เมื่อความหนาชั้นทำงานต่างกัน	57
3.39 กระแสแพร่ซึมจากชั้น $\text{N}^+ - \text{Ga}_{0.6}\text{Al}_{0.4}\text{As}$ ของ PPiNn Photodiode เมื่อความหนาชั้นทำงานต่างกัน	57
3.40 กระแสพัดพาในชั้นทำงานของ PPiNn Photodiode เมื่อความหนาชั้นทำงานต่างกัน	58
3.41 กระแสสุทธิของ PPiNn Photodiode เมื่อความหนาชั้นทำงานต่างกัน	58
3.42 ผลตอบสนองทางแสงของโครงสร้าง PPiIn Photodiode เมื่อชั้นทำงาน GaAs(n) หนา $0.5 \mu\text{m}$ บวก $\text{Ga}_{0.6}\text{Al}_{0.4}\text{As(N)}$ หนา $0.5 \mu\text{m}$	59
3.43 ผลตอบสนองทางแสงของโครงสร้าง PPiIn Photodiode เมื่อชั้นทำงาน GaAs(n) หนา $1 \mu\text{m}$ บวก $\text{Ga}_{0.6}\text{Al}_{0.4}\text{As(N)}$ หนา $0.5 \mu\text{m}$	60
3.44 ผลตอบสนองทางแสงของโครงสร้าง PPiIn Photodiode เมื่อชั้นทำงาน GaAs(n) หนา $1.5 \mu\text{m}$ บวก $\text{Ga}_{0.6}\text{Al}_{0.4}\text{As(N)}$ หนา $0.5 \mu\text{m}$	61
3.45 กระแสแพร่ซึมจากชั้นหน้าต่างบนของ PPiIn Photodiode เมื่อความหนาชั้นทำงานต่างกัน ..	62
3.46 กระแสแพร่ซึมจากแผ่นฐานของ PPiIn Photodiode เมื่อความหนาชั้นทำงานต่างกัน	62
3.47 กระแสพัดพาในชั้นทำงานของ PPiIn Photodiode เมื่อความหนาชั้นทำงานต่างกัน	63
3.48 กระแสสุทธิของ PPiIn Photodiode เมื่อความหนาชั้นทำงานต่างกัน	63
3.49 เปรียบเทียบกระแสแพร่ซึมจากชั้นหน้าต่างบน ของโครงสร้างในกรณีที่ 1	66
3.50 เปรียบเทียบกระแสแพร่ซึมซึ่งเกิดในย่านความยาวคลื่นยาว ของโครงสร้างในกรณีที่ 1	66

สารบัญภาค (ต่อ)

รูปที่

หน้า

3.51 เปรียบเทียบกระแสพัดพาในชั้นทำงาน ของโครงสร้างในกรณีที่ 1	67
3.52 เปรียบเทียบกระแสสุทธิ ของโครงสร้างในกรณีที่ 1	67
3.53 เปรียบเทียบกระแสแพร่ซึมจากชั้นหน้าต่างบน ของโครงสร้างในกรณีที่ 2	68
3.54 เปรียบเทียบกระแสแพร่ซึมซึ่งเกิดในย่านความยาวคลื่นยาว ของโครงสร้างในกรณีที่ 2	68
3.55 เปรียบเทียบกระแสพัดพาในชั้นทำงาน ของโครงสร้างในกรณีที่ 2	69
3.56 เปรียบเทียบกระแสสุทธิ ของโครงสร้างในกรณีที่ 2	69
3.57 เปรียบเทียบกระแสแพร่ซึมจากชั้นหน้าต่างบน ของโครงสร้างในกรณีที่ 3	70
3.58 เปรียบเทียบกระแสแพร่ซึมซึ่งเกิดในย่านความยาวคลื่นยาว ของโครงสร้างในกรณีที่ 3	70
3.59 เปรียบเทียบกระแสพัดพาในชั้นทำงาน ของโครงสร้างในกรณีที่ 3	71
3.60 เปรียบเทียบกระแสสุทธิ ของโครงสร้างในกรณีที่ 3	71
3.61 โครงสร้างที่นำมาเปรียบเทียบเพื่อศึกษาผลของการเพิ่มความหนาให้กับชั้น	
หน้าต่างหลักให้พอดีเหมาะสมที่มีต่อการช่วยจัดกระแสแพร่ซึมจากชั้นรับแสงบน	73
3.62 ผลตอบสนองทางแสงของโครงสร้าง PPin Photodiode เมื่อชั้นหน้าต่างหลักหนา $1.5 \mu\text{m}$...	74
3.63 ผลตอบสนองทางแสงของโครงสร้าง PPin Photodiode เมื่อชั้นหน้าต่างหลักหนา $2 \mu\text{m}$	75
3.64 เปรียบเทียบกระแสแพร่ซึมจากชั้นหน้าต่างบนระหว่างโครงสร้างตามรูปที่ 3.61.....	76
3.65 เปรียบเทียบกระแสแพร่ซึมจากแผ่นฐานระหว่างโครงสร้างตามรูปที่ 3.61.....	76
3.66 เปรียบเทียบกระแสพัดพาในชั้นทำงานระหว่างโครงสร้างตามรูปที่ 3.61	77
3.67 เปรียบเทียบกระแสสุทธิระหว่างโครงสร้างตามรูปที่ 3.61	77
4.1 เตาอิพีแทกซีสถานะของเหลวแบบแนวนอน (Horizontal Liquid Phase Epitaxy)	81
4.2 เม็ดรองรับสารละลาย (Graphite boat)	81
4.3 กราฟ Liquidus composition พล็อกกับส่วนกลับของอุณหภูมิ	84
4.4 กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างเศษส่วนอะตอนของสารเจือ Ge และ Sn กับระดับความเข้มข้นของการเติมสารเจือที่อุณหภูมิต่างๆของการปั๊กผลึก	84
4.5 กราฟความสัมพันธ์ระหว่างเศษส่วนอะตอนของ AlAs กับเศษส่วนอะตอนของ Al ใน GaAlAs ที่อุณหภูมิต่างๆ	85
4.6 กราฟ Liquidus isotherms ในระบบ Al-Ga-As	85
4.7 การใส่สารในหลุมต่างๆของเม็ดรองรับสารละลายชนิด Multi bin	89
4.8 แผนผังระหว่างอุณหภูมิของเตาอิพีแทกซีและเวลาการปั๊กผลึก	89
4.9 หน้ากาก (Mask) ที่ใช้ในการวนการถ่ายแบบ หน่วยเป็น ไมครอน (μm)	92

สารบัญภาพ (ต่อ)

หน้า	หัวข้อ
	4.10 โพโตไ/do ออคที่ผลิตได้มีม้องจากทางด้านบน 92
	4.11 รูปวัดในลักษณะ 3 มิติของโพโตไ/do ออคที่ผลิตได้ 92
	5.1 โพโตไ/do ออคหัวต่อต่างชนิดที่ผลิตเพื่อทดสอบในวิทยานิพนธ์
(ก)	(ก) โครงสร้างที่ 1 94
(ข)	(ข) โครงสร้างที่ 2 94
(ค)	(ค) โครงสร้างที่ 3 94
	5.2 ตัวอย่างภาพ SEM ของชั้นทำงานชั้งหนาประมาณ $10 \mu\text{m}$ 95
	5.3 แท่นทดสอบ (Testing house) 95
	5.4 เครื่องวัดลักษณะสมบัติกระแส-แรงดัน 95
	5.5 ลักษณะสมบัติกระแส-แรงดันของโพโตไ/do ออคหัวต่อต่างชนิด
(ก)	(ก) โครงสร้างที่ 1 96
(ข)	(ข) โครงสร้างที่ 2 96
(ค)	(ค) โครงสร้างที่ 3 96
	5.6 ระบบวัดกำลังแสงของหลอดทั้งสตุเดนในแต่ละค่าความยาวคลื่น 98
	5.7 ระบบวัดผลตอบสนองทางแสงของโพโตไ/do ออค 98
	5.8 กำลังแสงของหลอดทั้งสตุเดนที่วัดคู่ระบบวัดตามรูปที่ 5.6 99
	5.9 ค่าการตอบสนองของกระแสแสงที่วัดได้เปรียบเทียบกับผลการคำนวณ
(ก)	(ก) โครงสร้างที่ 1 100
(ข)	(ข) โครงสร้างที่ 2 100
(ค)	(ค) โครงสร้างที่ 3 100
	5.10 ค่าการตอบสนองของตัวตรวจจับสัญญาณแสงในอุตสาหกรรม 102
	5.11 การคำนวณผลตอบสนองทางแสงของโพโตไ/do ออคหัวต่อต่างชนิดโครงสร้างที่ 1 เมื่อให้ความหนาชั้นหน้าต่างหลักเป็น $0.5, 0.7$ และ $1 \mu\text{m}$ ตามลำดับ 103
	5.12 การคำนวณเปรียบเทียบเพื่อหาความกว้างของบริเวณปลดพาราหะ
(ก)	(ก) โครงสร้างที่ 1 104
(ข)	(ข) โครงสร้างที่ 2 104
(ค)	(ค) โครงสร้างที่ 3 104
	5.13 เปรียบเทียบค่าการตอบสนองของโพโตไ/do ออคหัวต่อต่างชนิดในแต่ละโครงสร้าง 105